

ČASOPIS ZA PRAVNU TEORIJU I PRAKSU

PRAVNA MISAO

3 – 4

ožujak – travanj / mart – april
Sarajevo 2022.

Izdaje: BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
ZAVOD ZA JAVNU UPRAVU
www.fmp.gov.ba

Časopis "PRAVNA MISAO" upisan je u evidenciju javnih glasila u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, pod brojem 727 od 23.10.1997. godine.

Glavna i odgovorna urednica: Prof. dr. Hajrija SIJERČIĆ-ČOLIĆ

Izvršni urednik: Adis OMEROVIĆ

Redakcija časopisa:

Prof. dr. sc. Almir MALJEVIĆ, prof. dr. Meliha POVLAKIĆ,
doc. dr. sc. Enver IŠERIĆ, Krešimir ZUBAK, prof. dr. Mirko PEJANOVIĆ

Producija: Federalno ministarstvo pravde

Stampa: "Štamparija Fojnica" d.d.

Za štampariju: Šehzija Buljina

DTP: Federalno ministarstvo pravde

Grafičko rješenje: Ice-net d.o.o. Sarajevo

Tiraž: 100 primjeraka

Časopis izlazi dvomjesečno.

ISSN 0555-0092

GODIŠNJA PRETPLATA:	Za organe i organizacije na teritoriji BiH	120,00 KM
	Za pojedince	100,00 KM
	Za studente i neuposlene	50,00 KM
	Za inostranstvo	200,00 KM

UPLATU UPUTITI NA: Federalno ministarstvo financija/finansija
Union Banka dd Sarajevo
Transakcijski račun: 102-050-00001066-98
Budžetska organizacija: 1501001
Vrsta prihoda: 722597
Općina: 077

ADRESA REDAKCIJE: Federalno ministarstvo pravde
Zavod za javnu upravu
Sarajevo, Ul. Valtera Perića 15
Tel.: +387 33 203 918, fax: 668 956
Email: Pravna.Misao@fmp.gov.ba

ID 4200785450004

Časopis "Pravna misao" indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost)
i uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavne urednice 5

IZVORNI NAUČNI RAD

Eldan Mujanović Sanela Kovačević Pravna vs. stvarna nadležnost pravobranilaštva u Bosni i Hercegovini u adhezionim postupcima u slučajevima oduzimanja imovine stečene izvršenjem krivičnog djela 7

PREGLEDNI NAUČNI RAD

Selma Fetahović-Zeljković Prorogacija međunarodne nadležnosti 43

PRIKAZ

Harun Išerić Lejla Balić – Evropska unija:
Parlament i demokratizacija 77

Arben Murtezić Edukacije nosilaca pravosudnih funkcija iz domena
Davor Trlin standarda profesionalne etike/prakse disciplinskog
postupka u 2022. godini 84

Hajrija Sijerčić-Čolić XX savjetovanje iz krivičnopravne oblasti "DVADESET
GODINA KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA U BOSNI I
HERCEGOVINI – DOSTIGNUĆA U REFORMI?" 87

SUDSKA PRAKSA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine
(Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović) 89

Evropski sud za ljudska prava
(Harun Išerić) 110

Općinski sud u Travniku
(Đemaludin Mutapčić) 120

Upute za autore 125

CONTENTS

Foreword of the Editor-in-Chief	5
ORIGINAL SCIENTIFIC PAPER	
Eldan Mujanović Sanela Kovačević	Legal vs. actual jurisdiction of the attorney's offices in Bosnia and Herzegovina in adhesion procedures in cases of confiscation of property acquired by committing a criminal offense 7
SCIENTIFIC REVIEW	
Selma Fetahović-Zeljković	Prorogation of international jurisdiction 43
REVIEW	
Harun Išerić	Lejla Balić – European Union: Parliament and democratisation 77
Arben Murtezić Davor Trlin	Training of judges and prosecutors in professional ethics/standards of disciplinary proceedings in 2022 84
Hajrija Sijerčić-Čolić	XX CRIMINAL LAW COUNSELLING: „TWO DECADES OF THE CRIMINAL LEGISLATION IN BOSNIA AND HERZEGOVINA – REFORM ACCOMPLISHMENTS?“ 87
CASE LAW	
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina	
(Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović) 89
European Court of Human Rights	
(Harun Išerić) 110
Municipal Court in Travnik	
(Đemaludin Mutapčić) 120
Instructions for Authors	
 125

UVODNA RIJEČ GLAVNE UREDNICE

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji!

U ovom dvobroju, kao i do sada, časopis "Pravna misao" nudi, kako onima koji se bave naučnoistraživačkim radom tako i onima koji prakticiraju pravo, mogućnost da čitaju o razvoju pravne teorije i prakse.

U članku pod naslovom "Pravna vs. stvarna nadležnost pravobranilaštva u Bosni i Hercegovini u adhezionim postupcima u slučajevima oduzimanja imovine stečene izvršenjem krivičnog djela" (izvorni naučni rad) autori predstavljanju osnovne karakteristike donesenih pravnih pravila i stanje u praksi, s posebnim osvrtom na ulogu pravobranilaštva u adhezionim postupcima. Primjenjujući odgovarajuće naučne metode autori razmatraju stvarnu ulogu pravobranilaštva u toku krivičnog postupka u kojem je potrebno preuzeti pravne radnje u svrhu zaštite imovine i imovinskih interesa institucija i organa koji se finansiraju iz budžeta na različitim nivoima vlasti. Pri tome zaključuju da pravobranilaštву nije data značajnija uloga u krivičnom postupku čime je potvrđena postavljena hipoteza da je uloga pravobranilaštva na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini ograničena, te da ne postoji sklad između njihovog pravnog uređenja i stvarne nadležnosti u adhezionim postupcima.

Pregledni naučni rad pod naslovom "Prorogacija međunarodne nadležnosti" razmatra pravo stranaka da pod određenim uslovima derrogiraju sud koji bi bio nadležan da postupa u konkretnom slučaju i za svoj ugovorni odnos sporazumno izaberu sud koji će biti nadležan da postupa u slučaju spora. Pažnja autorice je naročito usmjerena na sporazum o nadležnosti u ugovorima s inostranim elementom, a osnovna pitanja koja se sagledavaju odnose se na oblik i sadržaj prorogacionog sporazuma u skladu s pozitivnim propisima u Bosni i Hercegovini kao i pravnom prirodom tog sporazuma. U radu se dotiču i pitanja prorogacije u međunarodnom pravu i pravu Evropske unije, s ciljem utvrđivanja da li je i u kojoj mjeri nacionalno zakonodavstvo usklađeno s pravom Evropske unije i drugim značajnijim međunarodnim ugovorima kojima BiH još uvijek nije pristupila, kao što je Haška konvencija o izboru nadležnog suda.

U ovom broju možete pročitati prikaz knjige "Evropska unija: Parlament i demokratizacija" autorice Lejle Balić. Uvršten je i tekst o *online* modulu obuke o etici i integritetu koji je razvijen u okviru USAID-ovog projekta "Pravosuđe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini" pod naslovom "Edukacije nosilaca pravosudnih funkcija iz domena standarda profesionalne etike/prakse disciplinskog postupka u 2022. godini". U prikazu o XX savjetovanju iz krivično-pravne oblasti - "DVADESET GODINA KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA U BOSNI I HERCEGOVINI – DOSTIGNUĆA U REFORMI?" između ostalog upućeno je i na zaključke i preporuke koje oslikavaju rezultate trodnevног rada kako na sesijama plenarnih zasjedanja tako i na panelima i u radnim grupama.

Sudska praksa obuhvata izabrane odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda za ljudska prava i Općinskog suda u Travniku.

Glavna i odgovorna urednica
Prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić

PRAVNA VS. STVARNA NADLEŽNOST PRAVOBRANILAŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI U ADHEZIONIM POSTUPCIMA U SLUČAJEVIMA ODUZIMANJA IMOVINE STEČENE IZVRŠENJEM KRIVIČNOG DJELA

izvorni naučni rad

UDK 343.1:343.272]:347.96(497.6)

Eldan Mujanović*
Sanela Kovačević**

Sažetak

U datom radu prikazan je pregled pravobranilaštva u Bosni i Hercegovini, kao i njihova pravno utvrđena nadležnost. Ciljevi rada su postavljeni u dva segmenta – u prvom deskriptivnom dijelu, analitičko-deduktivnom i komparativnom metodom, analizirana su predmetna zakonska rješenja, kroz pregled pravobranilaštva u Bosni i Hercegovini, kao i njihova pravno utvrđena nadležnost, dok je u drugom empirijskom dijelu rada analizirana praktična primjena utvrđenih zakonskih rješenja. Analizirano je šest godišnjih izvještaja o radu državnog, odnosno entitetskih pravobranilaštva, kojima je utvrđeno da na godišnjem nivou broj ovih predmeta ne prelazi 6%. Također, metodom anketiranja putem intervjuja, gdje je kao uzorak uzet pojedinac, intervjuisane su dvije osobe – službenici u pravobranilaštvu, te je utvrđena i stvarna uloga pravobranilaštva u konkretnim postupcima. Iz svega navedenog, donosi se zaključak o postojanju neusaglašenosti utvrđenih pravnih pravila i stvarne pravne prakse u radu pravobranilaštva u postupcima zaštite imovine i imovinskih interesa institucija i organa koji se finansiraju iz budžeta države, entiteta, distrikta, kantona ili općine.

Ključne riječi

pravobranilaštva, nadležnosti, adhezioni postupak, entiteti, oduzimanje imovinske koristi.

* Redovni profesor, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, emujanovic@fkn.unsa.ba

** MA, doktorant na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, sanelakovacevic@fkn.unsa.ba

LEGAL VS. ACTUAL JURISDICTION OF THE ATTORNEY'S OFFICES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN ADHESION PROCEDURES IN CASES OF CONFISCATION OF PROPERTY ACQUIRED BY COMMITTING A CRIMINAL OFFENSE

Summary

This paper presents an overview of the attorney general's offices in Bosnia and Herzegovina, as well as their legally established jurisdiction. The objectives of the work are set in two segments - in the first descriptive part, by the analytical-deductive and comparative method, the legal solutions in question were analyzed through an overview of the attorney's offices in Bosnia and Herzegovina, as well as their legally established jurisdiction, while in the second, empirical part of the work, was analyzed practical application of those legal solutions. Analysis of the six annual reports of the work of the state and entity attorney's offices is presented, and it determines that the number of such cases does not exceed 6% on an annual basis. Also, using the method of surveying through interviews, where an individual was taken as a sample, two people were interviewed - officials in the attorney's office, and the real role of the attorney's office in specific proceedings was determined. From all of the above, a conclusion is drawn about the existence of inconsistency between established legal rules and actual legal practice in the work of the attorney general's office in procedures for the protection of property and property interests of institutions and bodies financed from the budget of the state, entity, district, canton or municipality.

Key words

attorneys' offices, competencies, adhesion procedure, entities, confiscation of property gains.

PROROGACIJA MEĐUNARODNE NADLEŽNOSTI

pregledni naučni rad

UDK: 341.981

Selma Fetahović-Zeljković*

Sažetak

Prorogacija nadležnosti je odraz autonomije volje ugovornih strana u procesnom pravu, a ogleda se u pravu stranaka da pod određenim uslovima derogiraju nadležnosti suda koji bi bio nadležan da postupa u konkretnom slučaju i za svoj ugovorni odnos sporazumno izaberu sud koji će biti nadležan da postupa u slučaju spora, a koji inače ne bi bio nadležan. U ovom radu bavit ćemo se sporazumom o nadležnosti u ugovorima s inostranim elementom, a osnovna pitanja kojima ćemo se baviti su oblik i sadržaj prorogacionog sporazuma u skladu s pozitivnim propisima u Bosni i Hercegovini kao i pravnom prirodom tog sporazuma. Posebno su od značaja pitanja osporavanja prorogacionog sporazuma od strane jednog od ugovarača, kao i pitanje primjene prorogacionog sporazuma na suparničare, u smislu da li je moguća atrakcija nadležnosti zasnovane na prorogaciji. Svakako ćemo se dotaći i pitanja prorogacije u međunarodnom pravu i pravu Evropske unije, s ciljem utvrđivanja da li je i u kojoj mjeri naše zakonodavstvo usklađeno s pravom Evropske unije i drugim značajnim međunarodnim ugovorima kojima naša država još uvijek nije pristupila, kao što je Haška konvencija o izboru nadležnog suda, a kada je u pitanju uspostava međunarodne nadležnosti na osnovu prorogacionog sporazuma

Ključne riječi

prorogacija nadležnosti, nadležni sud, Uredba EU Brisel I, Haška konvencija o izboru nadležnog suda

* mr.sc., selmaf220@hotmail.com

PROROGATION OF INTERNATIONAL JURISDICTION

Summary

Prorogation of jurisdiction reflects the autonomy of the will in procedural law. Under certain conditions, it presents the parties' right to derogate the court's jurisdiction that would be competent to act in a particular dispute and choose the other court that would not otherwise be competent. This paper will deal with the agreement on the jurisdiction stipulated in contracts with foreign elements, the form and content of the prorogation agreement following the applicable regulations in Bosnia and Herzegovina, and the legal nature of the agreement. Furthermore, the issues of challenging the prorogation agreement by one of the contractors and applying the prorogation agreement to co-litigants, in terms of whether it is possible to attract jurisdiction based on prorogation, will be in focus. Finally, we will consider regulation of the prorogation in international law to determine whether and to what extent our legislation is in line with European Union regulation and the Hague Convention on Choice of Court Agreements.

Key words

Prorogation of jurisdiction, competent court, The Brussels I Regulation, Hague Convention on Choice of Court Agreements

EVROPSKI PARLAMENT I DEMOKRATIZACIJA EVROPSKE UNIJE*

prikaz

Pripremio: **Harun Išerić****

(I)

Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu je krajem 2020. godine objavio knjigu posvećenu Evropskom parlamentu i njegovoj ulozi u procesu demokratizacije Evropske unije („Evropska unija: Parlament i demokratizacija“). Knjiga je prvenstveno rezultat istraživanja koje je autorica sprovela za potrebe izrade doktorske disertacije („Izvršna i zakonodavna vlast u procesu demokratizacije Evropske unije“) odbranjene 2015. godine na Pravnom fakultetu u Sarajevu. Knjiga također obuhvata i istraživanja koja je autorica objavila u akademskim radovima.

Autorica knjige je Lejla Balić, vanredna profesorica na naučnoj oblasti Ustavno pravo na Pravnom fakultetu u Sarajevu. Profesorica Balić se od početka svoje akademske karijere bavi pravom Evropske unije. Pored doktorske disertacije, odbranila je i magistarski rad iz prava Evropske unije, o temi „Evropski parlament i demokratski legitimitet Evropske unije“ te je objavila desetine radova iz prava Evropske unije.

Knjiga ima 223 stranice i pored uvoda sadrži četiri poglavlja (1. Konstitucionalizam i ustavni poredak Evropske unije, 2. Građanstvo Evropske unije – politička prava i participativna demokratija, 3. Evropski parlament i 4. Nacionalni parlamenti), bibliografije te indeks riječi.

Kako to sama autorica u uvodu knjige naznačava, njen cilj jeste predstaviti „različite aspekte djelovanja Evropskog parlamenta i njegovu

* Lejla Balić, *Evropska unija: Parlament i demokratizacija*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2020. ISBN 978-9958-14-031-0, 223 str., meki uvez.

** Viši asistent na Univerzitetu u Sarajevu – Pravni fakultet,
h.iseric@pfsa.unsa.ba

EDUKACIJE NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA IZ DOMENA STANDARDA PROFESSIONALNE ETIKE/PRAKSE DISCIPLINSKOG POSTUPKA U 2022. GODINI

prikaz

Pripremili: Arben Murtezić*
Davor Trlin **

Edukacije iz oblasti profesionalne etike nosilaca pravosudnih funkcija se nastavljaju i u 2022. godini, ali će ih biti više, uz povećanje stepena obaveznosti. U Programu za 2022. godinu, planiran je *Online modul o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije*, koji je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine proglašilo obaveznim za sve nosioce pravosudnih funkcija. Nakon završetka obuke i sticanja certifikata o tome, obuka se priznaje kao jedan dan obavezne obuke. Obuka se vrši putem distance learning platforme CEST FBiH. Teme obuke su:

1. Nezavisnost pravosuđa i nezavisnost nosioca pravosudne funkcije,
2. Nepristrasnost nosioca pravosudne funkcije,
3. Sprečavanje sukoba interesa u pravosuđu,
4. Integritet i dolično ponašanje nosioca pravosudne funkcije,
5. Odgovornost prema poslu nosioca pravosudne funkcije i
6. Stručnost nosioca pravosudne funkcije.

Online modul obuke o etici i integritetu razvijen je u okviru USAID-ovog projekta Pravosuđe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini.

Također, u ovoj godini se razdvajaju segmenti disciplinskog postupka i prakse i standarda profesionalne etike u nekoliko seminara. Ovo su fakultativne obuke. Do sada smo organizovali seminare o etici i disciplinskoj praksi, gdje smo obrađivali sve teme u okviru jedne obuke.

* dr. sci., direktor JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH

** dr.sci., stručni savjetnik u JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH,
davor.trlin@cest.gov.ba

XX savjetovanje iz krivičnopravne oblasti "DVADESET GODINA KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA U BOSNI I HERCEGOVINI - DOSTIGNUĆA U REFORMI?" (Neum, 1-4. juni 2022)

prikaz

Pripremila: **Hajrija Sijerčić-Čolić***

Ovogodišnje XX savjetovanje iz krivičnopravne oblasti obuhvatilo je brojna, aktuelna i složena pitanja krivičnog zakonodavstva i krivičnog pravosuđa u Bosni i Hercegovini. O njima se raspravljalo kroz plenarna zasjedanja, sesije, u radnim grupama i na panelima. Organizatori Savjetovanja su u okviru trodnevnog rada osigurali dinamičan, bogat i sadržajan program i tako potvrdili jubilej vrijedan spomena. Prema programu rada i službenim evidencijama, tokom Savjetovanja obrađeno je preko trideset tema, a prisustvovalo je više od 400 učesnika iz cijele Bosne i Hercegovine te regiona. Kao i prethodnih godina, učesnici Savjetovanja su bili iz reda sudija, tužilaca i advokata, te policijskih tijela u Bosni i Hercegovini, predstavnici ministarstava pravde, međunarodne i akademske zajednice i nevladinih organizacija.

O čemu se razgovaralo i diskutovalo na ovogodišnjem savjetovanju? Uopšteno mogu se izdvojiti sljedeće međusobno povezane tematske cjeline: harmonizacija i unapređenje četiri zakona o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini u okviru projekta ABA ROLI – Program zakonodavne pomoći krivičnim postupcima u Bosni i Hercegovini; etički izazovi i ključna pitanja integriteta u pravosuđu Bosne i Hercegovine; međunarodnopravni standardi zaštite osnovnih prava i sloboda osumnjičene odnosno optužene osobe i žrtve u krivičnom postupku; dokazna sredstva i radnje dokazivanja kroz normativni i praktični okvir; digitalni dokazi i privatni audio ili video snimci u krivičnom postupku; kaznena politika u Bosni i Hercegovini; alternativne sankcije s posebnim osvrtom na kućni zatvor i uporednopravna rješenja; trgovina

* Redovna profesorica, Univerzitet u Sarajevu – Pravni fakultet.

SUDSKA PRAKSA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

sudska praksa

Pripremili: Miodrag N. Simović*
Vladimir M. Simović**

OVLAŠTENJE VISOKOG PREDSTAVNIKA ZA BiH DA DONOSI ZAKONE

Primjena Krivičnog zakona BiH

Ovlaštenja visokog predstavnika da donosi zakone, kao i pravnu prirodu i status takvih zakona, Ustavni sud je prvi put razmatrao u Odluci broj U-9/00 od 3. novembra 2000. godine kada je ispitivao ustavnost Zakona o državnoj graničnoj službi, a takve se prakse dosljedno držao i u svim ostalim odlukama koje su sadržavale iste ili slične prigovore - kao u konkretnom slučaju. Imajući u vidu nesporan sadržaj osporenog zakona (Zakon o neprimjenjivanju Odluke visokog predstavnika kojom se donosi Zakon o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine - „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 89/21 od 7. oktobra 2021. godine) kojim je primjena Zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH zabranjena u Republici Srpskoj, te je zabranjeno organima Republike Srpske da sarađuju u provođenju ovog zakona s organima Bosne i Hercegovine, kao i nesporu praksu Ustavnog suda, jasno je da u Ustavu Bosne i Hercegovine ne postoje odredbe na osnovu kojih bi se mogla opravdati ustavnost osporenog zakona koji je donijela Narodna skupština Republike Srpske.

Iz obrazloženja:

Vidi Ustavni sud, Odluka broj U-9/00 od 3. novembra 2000. godine, objavljena u „Službenom glasniku BiH“ broj 1/01; Odluka broj U-16/00 od 2. februara 2001. godine, objavljena u „Službenom glasniku BiH“ broj 13/01; Odluka broj U-25/00 od 23. marta 2001. godine, objavljena u „Službenom

* Redovni profesor, potpredsjednik Ustavnog suda BiH
i redovni član Akademije nauka i umjetnosti BiH;

** Prof. dr., tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine

SUDSKA PRAKSA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

sudska praksa

Pripremio: **Harun Išerić***

Novi pregled novosti iz prakse Evropskog suda za ljudska prava (Sud) obuhvatit će presude i odluke Suda donesene od 17. februara do 14. aprila 2022. godine, a povodom navoda o kršenju Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Konvencija). Ovaj pregled sadrži osnovne informacije o stavovima Suda u predmetima koji su zadobili pažnju stručne javnosti, te se čitaoci upućuju na web stranicu Suda gdje su presude i odluke dostupne u cjelini.¹

U prethodno spomenutom periodu, Sud je donio šest odluka u predmetima protiv BiH. U predmetu *Bosnić* (aplikacija broj 32604/20), Sud je prihvatio unilateralnu deklaraciju BiH, kojom je priznata povreda prava na imovinu zbog prekomjernih troškova nametnutih u parničnom postupku. U predmetu *Bulatović* (aplikacija broj 62215/15), Sud je prihvatio prijateljsku nagodbu. Činjenice ovog predmeta su se odnosile na navodnu povredu prava na dom i prava na imovinu, uslijed neuspjelih pokušaja aplikanta da vrati u posjed svoj predratni stan. U predmetima *Đozo i druge aplikacije* (aplikacija broj 50577/21 i druge), *Guta i druge aplikacije* (aplikacija broj 45848/21 i druge) i *Klinić* (aplikacija broj 433441/21), koji su se ticali navodne povrede prava na poštено suđenje i prava na imovinu zbog neizvršavanja odluka domaćih sudova protiv Kantona Sarajevo, Sud je prihvatio zaključene prijateljske nagodbe. U predmetu *Kapićić* (aplikacija broj 1965/19), koji se ticao navodne povrede prava na pošteno suđenje zbog pretjeranog trajanja upravnog postupka, Sud je prihvatio prijateljsku nagodbu.

* Viši asistent na Univerzitetu u Sarajevu – Pravni fakultet,
h.iseric@pfsa.unsa.ba

¹ Odluke i presude Suda su dostupne na web stranici:
[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:\[%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22documentcollectionid2%22:[%22JUDGMENTS%22,%22DECISIONS%22]}).

SUDSKA PRAKSA OPĆINSKOG SUDA U TRAVNIKU

sudska praksa

Pripremio **Demaludin Mutapčić***

PRAVO VANBRAČNOG PARTNERA NA NASLJEĐIVANJE I PORODIČNU PENZIJU U ZAKONODAVSTVU I PRAVNOJ PRAKSI

Kao što je poznato, Federalno ministarstvo pravde u Sarajevu (u daljem tekstu: FMP) je u okviru svoje nadležnosti u pravnom normiranju postiglo veoma značajne rezultate u pripremi i donošenju federalnih zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti pravosuđa, kao i njihove međusobne i pravne harmonizacije s drugim federalnim zakonima i propisima.

U vezi s tim, treba istaći da je FMP, pored ostalih, bilo obrađivač zakona, i to:

1. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.35/05, 41/05, 31/14 - u daljem tekstu: PZ FBiH),
2. Zakona o nasljeđivanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 80/14 - u daljem tekstu: ZN FBiH) i
3. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br.53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu: ZPP FBiH).

Domaće zakonodavstvo¹ uređuje dva oblika životnih zajednica žene i muškarca, i to brak i vanbračnu zajednicu.

U zakonodavstvu i pravnoj praksi je veoma aktuelno pravo vanbračnog partnera na nasljeđivanje i porodičnu penziju.

* advokat; d.mutapcic@yahoo.com.

¹ U savremenoj Bosni i Hercegovini imamo dva entitetska porodična zakona, a Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donijela je Porodični zakon, koji se primjenjuje na području Distrikta. Postoje razlikosti u porodičnopravnim odnosima u pravnim sistemima u Bosni i Hercegovini.

UPUTE ZA AUTORE

Radovi se objavljaju na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku (u latiničnom ili čiriličnom pismu) ili engleskom jeziku.

Ukoliko rukopis zadovoljava kriterije časopisa „Pravna misao“, upućuje se na recenziju.

Svaki rukopis ocjenjuju najmanje dva nepristrana recenzenta, pri čemu identitet autora i recenzenta ostaje obostrano nepoznat. Nakon ocjene recenzentata i članova Redakcije, rukopis se vraća autoru s obrazloženjem i zahtjevima za doradu i ispravak rada, ukoliko se to smatra potrebnim. Ispravljene rukopise autori trebaju vratiti Redakciji u roku od osam dana od primitka.

Prepostavlja se da članci i ostali prilozi nisu i neće biti objavljeni u drugim publikacijama, osim uz posebno odobrenje Redakcije kada se to jasno naznačuje u objavi.

Autori dopuštaju postavljanje svojih radova na web stranicu Časopisa.

Časopis zadržava i sva ostala prava, osim ukoliko nije drugačije dogovorenog s autorom.

Radovi koje časopis objavljuje su:

- Uvodna riječ glavnog urednika
- Izvorni znanstveni rad
- Prethodno saopćenje
- Pregledni znanstveni rad
- Stručni članak
- Sudska praksa
- Ostali radovi kao što su prikaz knjige, izvještaji o znanstvenim i stručnim skupovima i dr.
- Obavijesti o nadolazećim stručnim i znanstvenim skupovima
- Domaći autori u međunarodnim publikacijama
- Pismo uredniku

Radovi se šalju Redakciji časopisa elektronskom poštom na adresu:
Pravna.Misao@fmp.gov.ba

Dokument treba biti načinjen u programu Microsoft Word. U njemu ne smiju postojati nikakve indikacije osobnoga identiteta autora ili institucije u kojoj bilo koji od autora radi, kako u samom radu, tako ni u karakteristikama (properties) elektroničkog dokumenta.

Radovi koji se dostavljaju Redakciji moraju biti lektorirani. Lektori koje odredi Redakcija vrše superviziju.

U Časopisu se objavljuju znanstveni i stručni radovi koji ne prelaze dužinu od 10.000 riječi, uključujući sve dijelove rada. Svaki rad mora sadržavati sažetak od 150 do 200 riječi i izbor ključnih riječi na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku iste dužine. Ostali radovi ne mogu prelaziti dužinu od 2.000 riječi.

Izuzetno, Redakcija može odobriti objavljivanje radova izvan navedenih kategorija i s dužinom koja prelazi navedeni broj riječi, ukoliko je rad značajan za razvoj pravne teorije i prakse.

Svaki rukopis mora biti priložen zajedno s popratnim pismom, u kojem je nužno navesti sljedeće:

- kratki opis sadržaja članka u dvije do tri rečenice, kao i sve dodatne informacije o rukopisu koje bi Redakciji mogle biti od koristi;
- razloge zbog kojih autori drže da je njihov rad zanimljiv čitateljstvu časopisa (novost koju rad donosi);
- kratku biografiju autora (25-30 riječi),
- osobne podatke:
 - jedinstveni matični broj
 - adresa stanovanja i općina
 - kontakt telefon
 - naziv banke
 - transakcijski račun banke
 - broj žiro računa

Svaki autor će uz popratno pismo dostaviti i izjavu da rad nije prethodno objavlјivan.

Prva stranica rukopisa treba sadržavati:

- Naslov
- Datum

- Broj riječi u članku
- Ime autora i profesija
- Nazivi ustanova u kojima rade
- E-mail adrese
- Kategorizaciju
- Sažetak i ključne riječi na izvornom jeziku rada
- Naslov, sažetak i ključne riječi i naslov na engleskom jeziku (summary, key words)

Sažetak rada treba sadržavati opći prikaz teme, metodologiju rada, rezultate i zaključak.

Ključne riječi sadrže pojmove koji se pojavljuju u tekstu, ali ne opće i preširoke pojmove niti preuske pojmove opisane s puno riječi.

Tablice i grafikoni trebaju biti prezentirani u programima kao što su MS Word, s jasno iskazanim naslovima. Sve tablice i grafikoni bit će tiskani isključivo u crno-bijeloj boji.

Napomene u radu se navode u obliku fusnote (footnote). U pravilu su objašnjavajućeg karaktera.

U fusnoti treba navoditi samo objavljene podatke (ili staviti posebnu bilješku s objašnjenjem).

U fusnoti treba navoditi samo literaturu koja je navedena u popisu literature na kraju članka.

U fusnoti treba ujednačeno navoditi sve izvore. Poželjno je staviti broj stranice.

Molimo autore da se pridržavaju sljedećih naputaka za navođenje literature i fusnota:

Ukoliko je riječ o navođenoj knjizi:

Josipović, I. (2000) Haaško implementacijsko kazneno pravo.
Zagreb: Informator i Hrvatski Pravni Centar.

Ukoliko je riječ o navođenom članku:

Tschudi, F. (2008) "Dealing with violent conflicts and mass victimisation: a human dignity approach", str. 46-69. U: I. Aertsen et al.: Restoring Justice after Large-scale Violent Conflicts. Portland. Willan Publishing.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u časopisu:

Sijerčić-Čolić, H. (1999) "Reforma krivičnog zakonodavstva u Federaciji Bosne i Hercegovine: karakteristike federalnog procesnog krivičnog prava", Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksi, Zagreb, Vol. 6 – br. 1/1999, str. 251-268.

Ukoliko je riječ o navođenom članku u elektroničkom časopisu:

Lendvai, N., 2005. "Central and Eastern European Social Policy and European Accession – Time for Reflections" (online). Financial Theory and Practice, 29 (1), str. 1-12. Dostupno na: <http://www.iif.hr/eng/FTP/2005/1/lendvai.pdf>.

Ukoliko je riječ o navođenoj Web adresi:

World Bank, 2004. Corruption: how the World Bank Fights Corruption (online). Washington: The World Bank. Dostupno na: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/NEWS/0>.

Rad treba oblikovati prema sljedećim uputama:

- dokument pohraniti u programu MS Word (*.doc format);
- stranica standardne veličine (A4);
- obični prored za cijeli rukopis
- font Arial, 12 pt;
- sve margine 2,5 cm;
- ne uređivati zaglavje (Header) niti podnožje (Footer) dokumenta;
- obavezno brojčano označiti stranice;
- slike ili fotografije prilaže se u jednom od formata: *.jpg, *.bmp, *.tiff.

Pozivamo sve autore da na adresu Redakcije šalju sažetke svojih stručnih i znanstvenih radova objavljenih u međunarodnim publikacijama indeksiranim u literaturnim bazama podataka. Redakcija će objaviti sve pristigle sažetke izvornih radova domaćih autora.

Radujemo se Vašim prilozima!

Redakcija